

Nº REF.: AMU.03

Nº FITXA: 40

DENOMINACIÓ: Ambient carrer de Jaume Casanovas.

SITUACIÓ: C. JAUME CASANOVAS Entre c. Madoz i la Pl. de la Vila.

DATA OBERTURA: Com a carrer, a finals del segle XIX.

DATA URBANITZACIÓ: 1923

TIPOLOGIA: AMU AMBIENTS D'INTERÈS URBÀ.

CONTEXT: Carrer central que comunica la plaça de la Vila amb el mar, al vessant oest, cap a la zona de l'Aeroport.

Trams: Tram únic.

Elements Catalogats: Els numeros 57-59 i la Torre Muntades.

RÈGIM URBANÍSTIC:

Planejament Vigent: Transcripció del PGM a l'escala 1/2000 Refós.

Classificació: Sòl urbà (SU).

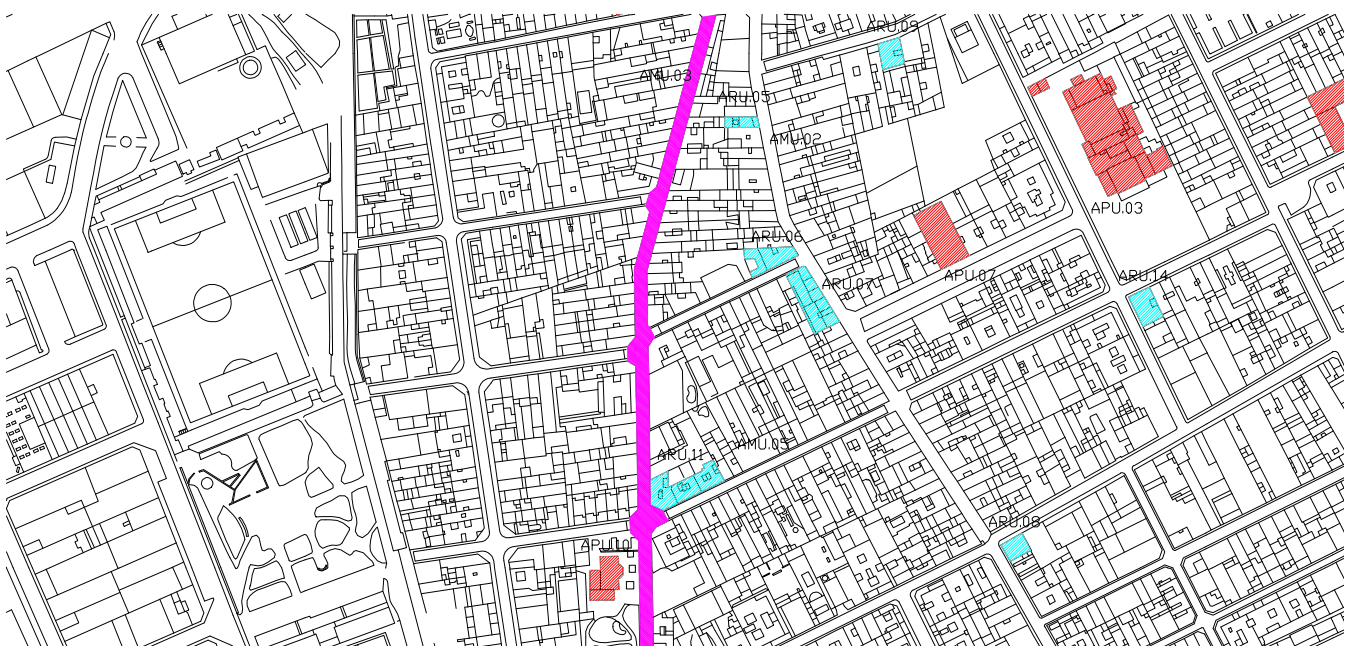
Qualificació: 12 Zona en sòl urbà, nucli antic de substitució de l'edificació antiga.

Afectacions: D'alineacions a vial a la cruïlla amb c. Santiago Rusiñol.

Amplada: Sis metres.

Alçada edificable: Planta baixa i pis

PLÀNOL DE SITUACIÓ Escala 1/5000

DESCRIPCIÓ:

Juntament amb el c/ de Ferran Puig eix històric del municipi. Originàriament camí de la Bufera. De secció uniforme amb predomini de cases de planta baixa i un pis, d'ample de parcel·la de quatre a cinc metres. Resten comptades edificacions de planta baixa, així com alguns exemples de planta baixa i dues plantes. Al respondre el traçat del carrer a un camí, aquest es presenta en petits trams rectes que giren progressivament cap a sud.

El caràcter comercial del carrer, no ha estat tan consolidat com en el cas de Ferran Puig.

DIFERENCIES TRAMS:

S'han diferenciat dos trams:

a) El primer tram, que va des de la Plaça de la Vila fins al c. Doctor Martí Julià, de secció més tancada, amb presència de comerços.

L'amplada de les parcel·les al voltant de cinc metres i amb predomini d'edificacions de planta baixa i un pis.

b) El segon tram, que va des del c. Doctor Martí Julià fins al c. Santiago Rusiñol, de secció més oberta amb pocs edificis donant façana al carrer. Hi predominen les tanques dels patis. Resten algunes edificacions de planta baixa. El jardí de la Torre Muntadas, donant al carrer, n'accentua aquest caràcter.

EDIFICACIONS:

Cronològicament caldria establir tres grups d'edificacions:

GRUP 1. Les de finals del segle XIX.

GRUP 2. Des de principis de segle fins finals de la dècada dels anys 20.

GRUP 3. A partir de la dècada dels anys 30.

GRUP 1. Els elements més antics d'aquest carrer són el nº 8 i el nº 24. Cases de cos de finals del segle XIX amb façanes amb predomini del ple sobre el buit i amb tortugada ceràmica de recollida d'aigües com a remat superior. Del nº 24 es reconeix la paret de tapial a la planta baixa i la de maó a la planta primera amb acabat arrebossat. Les dues cases presenten un estat de conservació precari.

GRUP 2. Quasi excepcionals són els nº 33-35-37 de principis de segle, rengle de cases de cos de planta baixa. Les obertures estan marcades per llindes i brancals, amb modestes cornises i amb l'acroteri massissat. El nº 43, cantonada amb el c. Doctor Martí Julià, amb composició de forats originària de casa de cos, malgrat l'obertura en cantonada-probablement posterior-. Cal destacar-ne la coberta a dos vessants al c. Martí Julià.

Els nº 70-72 cases de cos simètriques de planta baixa i pis, amb brancals i arcs rebaixats remarcats i remat superior amb balustres ceràmics. Façana actualment reformada, de pedra, en substitució de l'original arrebossada, i remat de balustres ceràmics.

Seguin el mateix patró compositiu, el nº 44, com a casa de cos, també de planta baixa i pis amb el mateix remat.

El nº 22 ressalta per la composició simètrica, amb balconera adintellada a la planta primera, i balcó amb llosana suportada per cartel·les i barana de ferro. La façana es remata amb fris amb respiralls, cornisa i amplit de balustres d'argamassa amb pilastres perimetrals i central ornamentades. L'obertura de la planta baixa desdibuixa l'estat original.

GRUP 3. Coincidint amb l'empenta econòmica dels anys 30, trobem la majoria d'edificacions inventarides d'aquesta època.

El nº 13, edifici plurifamiliar de 1929, essent el promotor Joan Rodés, sota les ordres d'Emilio Gutiérrez Díaz, arquitecte. Inicialment amb comerç -forn- en planta baixa. L'edifici té interès pels balcons correguts que agrupen les tres finestres balconeres de cadascuna de les dues plantes, així com pels remats laterals de pilastres. Cal destacar el treball de cornises i balustres ceràmics -amb remats de línies sinuoses- alternats amb quatre pilastres decorades.

El nº 19 també d'ample de parcel·la doble, propietat del metge Lluís Figueres Ballester, construït al 1936. L'edifici, de composició simètrica amb obertures d'arcs rebaixats, presenta un basament imitant carreus de pedra, planta primera amb balcó central i pilastres laterals molt marcades i remat de balustres amb acroteri central. La remunta posterior desvirtua la composició de la façana.

Com a casa entre mitgeres unifamiliar, el nº 21 de 1930, essent el promotor Alfred Aparicio, sota les ordres d'Emilio Gutiérrez Díaz arquitecte municipal. Projectat com a casa de planta baixa i pis amb remunta posterior d'una planta més. La ubicació d'un portal d'accés, a més del comercial, en desvirtua la composició central de la façana, on destaca el balcó de la planta primera amb frontó i pilastres marcades perimetrals.

També com a cases entre mitgeres unifamiliars el nº 39, de composició també simètrica presenta tres obertures en planta baixa. Cas similar és el nº 74, amb elements decoratius més remarcables - arcs de mig punt, orla central...-

Els nº 25-27 construïts al 1930, com a cases de cos simètriques, mostren especial interès els esgrafiats de la planta primera així com els treballs dels elements de ferro.

Els nº 84-86-88, construïts entre 1929 i 1931, essent promotor Josep Xirinachs i Vilà, el nº 84 llinder amb el jardí de la Torre Muntades de planta baixa, el nº 86 com a edifici plurifamiliar amb habitatges de lloguer, i el nº 88 cantonada amb el c/ Santiago Rusiñol com a casa unifamiliar. El conjunt malgrat deixar una servitud de pas entre els nº 86 i 88 vers el pati interior presenta una actuació conjunta amb balcons a la planta primera i remats parells de cornises, balustres i pilastres.

Com a exemples d'intervencions en cantonada la més emblemàtica és l'edifici entre mitgeres plurifamiliar als nº 57-59 formant xamfrà amb el c. Madoz (nº 28-30) Edifici de grans dimensions de planta baixa i pis.

Els nº 52-54 cantonada amb el c. Doctor Robert de 1902 i reformat entre el 1936 i 39 per la família Pugés-Pallerola on trobem l'autorització dels arquitectes municipals de l'època -Emilio Gutiérrez Díaz, i Joaquim Moragas-. La façana té interès tant pel remarc de les pilastres a les cantonades com per la cornisa amb mènsules que recorre els dos edificis. Per últim el nº 46 casa entre mitgeres plurifamiliar construït al 1932 per l'arquitecte Pau Monguió Fonts, edifici de planta baixa i dos pisos, un dels pocs exemples de l'època que mantenen l'ample de parcel·la de cos situa portal i comerç en planta baixa.

DADES HISTÒRIQUES: L'antic nom del carrer de Jaume Casanovas era el de carrer de la Bufera, anomenat així per conduir al districte rural de la Bufera o Albufera. Es tractava d'un dels vells camins rurals que duïen cap a les masies més importants.

A mitjans del segle XIX, aquest antic camí ja s'havia convertit en carrer i es començarien a aixecar moltes cases.

Serà també a mitjans d'aquest segle quan, en un intent de fer complir les ordres municipals sobre edificacions, es contracta el primer arquitecte que tindrà el poble. I serà a partir d'aquest moment quan s'haurà de demanar permís d'obres per aixecar una casa.

Les ordinacions de 1879 ja volien regular les obres i construccions, intenten acabar d'aquesta manera amb el caos urbanístic.

El 1870, la plaça ens presenta un món artesà i menestral, característica que també trobarem als dos carrers més importants: el de la Bufera i el de la Bunyola. A la resta hi haurà un clar domini de la població jornalera i pagesa.

Al voltant d'aquest dos carrers, que conflueixen a la plaça i que conserven la fesonomia de camins per la seva llargada i rectitud, es desenvoluparà el primer teixit urbà del poble.

L'any 1911 es canvia el nom de la Bufera pel de Jaume Casanovas, en homenatge a Jaume Casanovas i Parellada, pratenc enriquit a Cuba i descobridor de les aigües artesianes del delta del Llobregat l'any 1893. Provenia de la masia "Cal Gravat", al districte de l'Albufera, on actualment hi ha l'Aeroport. Va ser fundador de la colònia agrícola que més endavant portaria el seu nom. I també, ocuparia els càrrecs de Diputat Provincial en Corts i vicepresident de la Diputació de Barcelona.

BIBLIOGRAFIA: CODINA, Jaume, La gent del fang. Ed. Montblanc. 1966.
GÓMEZ I INGLADA, Margarita. La formació d'una ciutat.

**FONTS
DOCUMENTALS:** Fotografies d'època.

N°22

N°44-46

N°70-72-74

N°13

N°19

N°21

N°25-27

Àmbit de protecció:	El tram de carrer entre la Plaça de la Vila i el carrer Madoz.
Intervencions necessàries:	No s'observen.
Propostes d'actuació:	Catalogats particularment els nº 57-59 (ARU.11) i la Torre Muntades (APU.10). Edificis amb façanes a conservar parcialment els nº parells 22, 44, 46, 70-72, 74; imparells, nº 13, 19, 21, 25-27. La resta d'edificis del tram especificat de carrer seran considerats amb façanes a carrer substituïbles.
Consideracions sobre l'ús:	L'ús d'aparcament és permès dintre de les condicions d'obertures de planta baixa, ja que l'ús comercial no és tant important com a Ferran Puig, i, en canvi, l'aparcament és ja present en molts edificis.
Normativa:	La regulació del tractaments de les façanes dels edificis inclosos en la present fitxa d'ambient urbà es farà en base als articles nº 30 i 31 ("Obres admeses") de la Normativa del present Pla Especial. Obligat compliment de la normativa existent de rètols i publicitat, per unificar-los al llarg del carrer.
Observacions:	El tram final entre Madoz i Santiago Rusiñol s'ha exclòs de la present protecció d'ambient urbà per la realineació al carrer de Santiago Rusiñol i per la presència del parc de la Torre Muntades, que li donen un caràcter prou diferent.

Edifici catalogat

Façana a conservar

Façana substituïble

